

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 „JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
 nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj,
 a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. —
 Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
 ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
 na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—,
 polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno
 K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 Uredništvo in upravnništvo je v Miklošičevi
 ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu,
 naročnina pa upravnisti. Nefrankirana
 pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne
 vračajo. Za oglase se plača po dolo-
 čenem ceniku. Lastnik in glavni urednik
 Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirč.
 : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani. :

„JUTRO“ IN PRAZNIKI. Slovenski dnevniki ob nedeljah in praznikih ne izhajajo in da ni „Jutra“, bi bilo slovensko občinstvo jutri in pojutrnjim brez slovenskih dnevnikov. Ker pa nas nedelje in prazniki čisto nič ne motijo, bode imelo slovensko občinstvo tudi jutri in pojutrnjim sveže „Jutro“ z najnovejšimi vestmi, s čemur na najeklatantnejši način dokažemo potrebo obstoja „Jutra“.

Strah pred Jugoslavlani.

Po dolgem obotavljanju so morali avstrijski Nemci vendar le priznati, da eksistuje tudi jugoslovansko vprašanje. Do zdaj so mislili, da so avstrijski Jugoslavlani posebno pa Slovenci tako slabotni, da pač ne bo treba mnogo truda — in pozobali nas bodo. Nemški polip bo raztegnil svoje dolge tipalnice — in izginili bomo... Toda naravnost zakon je neizprosli. Padel je Rim, izginili so Rimljani. In zdaj so na vrsti Germani. Ostarlost se jih polasča, dekadenca se je pojavila v vsem njihovem življenju. Nič novega, izvirnega ne morejo producirati. Nemška literatura, nemška umetnost zaostaja in ne more več koraka držati z literaturo in umetnostjo drugih narodov. Kakor jetičen človek, kateremu so zgnjila pljuča, je nemški narod. Hiračjoč hoče še enkrat pokazati svojo moč, ker še vedno upa v življenje. Toda vsi ti poskusi so brezpomembni. Novo, mlado življenje vstaja. — Slovan gre na dan. Neizčrpana moč slovenskih narodov se vzbuja ter se otrsira grabežljivih objemov degeneriranega soseda.

Naravno je, da smo tudi mi Jugoslavlani začutili, da smo ene krvi. In ne razumemo, zakaj ne pripustimo, da se združimo v upravno enoto. Nemce se polasti strah, če zaslišijo samo ime trializem.

Tak strah se je priprijel tudi naših kranjskih Nemcev. Ljubljanski advokat dr. Eger je čutil potrebo, da je šel na Dunaj razlagat ta svoj strah. V „dunajskem nemškem klubu“ je govoril o jugoslovanskem vprašanju in trialističnem principu. Pogreval je vse tiste stvari, katere slišimo dan na dan iz ust raznih nemških nacionalcev. Naravnost smešno pa je, da se je temu propagatorju vsenemške misli kar naenkrat vnela tako vroča ljubezen do države in dinastije. Vsaj vendar vsi poznamo ideale, za katere se navdušujejo naši ljubljanski kazinojke. Vsaj vendar še nismo pozabili slavljaja, s katerim so častili Bismarcka.

Dr. Egerju je pritrjeval neki dr. Übersteiger, ki je zanikaval enotnost jugoslovanskih narečij. To je še dobro, da mnenja raznih Übersteigerjev še niso merodajna.

Kam pes tako moli — to je pa povedal koroški renegat Dobernig. Ta boj zoper Jugoslavo ne bo za ohranitev nemških dežel, temveč boj, s katerim naj se utrdi moč nemštva sploh. Nemci si morajo z vsilo ohraniti odprto pot do Adrije. Tega nismo prvič slišali. To nemško stremljenje vidimo in čutimo vse-

povsod. Svoje nakane so Nemci odkrili v zadnji debati o laški pravni fakulteti. Podali so roko Lahom. S pomočjo teh hočejo odriniti nas od slovanskega Primorja. Čuditi se moramo, kako gredo Lahi na te nemške limanice. Naravnost klasičen je v tem oziru tržaški Pitacco, ki se je izjavil neki nemški korespondenci, da je zdaj najpripravnější čas za ustanovitev laške pravne fakultete v Trstu, ker so tudi Nemci začeli pojmiti osvajalno politiko Jugoslovancov in njihovo nakano ustanoviti veliko jugoslovansko državo. Obenem je Pitacco rekel, da bi se za slučaj, če se ustanovi laško vseučilišče v Trstu, ojačila pozicija laške obrambe proti Slovanom, obenem bi pa nastala možnost kooperacije med Lahi in Nemci.

S tem so Lahi priznali, da se hočejo pod pogojem, če se jim dovoli laška pravna fakulteta, kooperirati z Nemci ter na ta način podpirati nemško politiko.

S tem so Lahi pokazali, da rajše odpirajo vrata nemški invaziji nego pa da ugođe najenostavnejšim zahtevam Slovencev. Vprašanje je, ali je ta politika koristna za avstrijske Lahe. Po naših mislih pomenja ta laška politika — samomor. Neodvomo se Nemci ne bodo izkazali hvaležne Lahom.

Toda ne bojimo se tudi te zveze. Jugoslovanski rod je krepak — boril se bo na obe strani. In če se dr. Eger pelje tudi še parkrat na Dunaj in morda tudi v Trst pit bratovščino s Pitaccom — ideja jugoslovanskega zbližanja ne bo izginila.

Splošni pregled.

Državni zbor.

V sredo je državni zbor nadaljeval debato o ustanovitvi laške pravne fakultete. Generalni progovornik dr. Waldner je govoril v imenu tistega dela nemškonacionalne zveze, ki simpatizira z laško zahtevo, ter se toplo zavzemal za to, naj se fakulteta ustanovi v Trstu. Z vsilo pa je protestiral zoper to, da bi bil sedež fakultete Dunaj. S tem bi bila v nevarnosti edina velika nemška trdnjava v Avstriji. Laška fakulteta, ki bo enkrat ustanovljena na Dunaju, bo tu ostala. Laški profesorji, ki so delovali na dunajski fakulteti, se ne bodo pustili degradirati za profesorje provinčne fakultete. Le z vladno silo bi se mogla fakulteta prestaviti z Dunaja v Trst. Naloga laške fakultete bo tudi, da uvede duševne

stike s kulturo v laškem kraljestvu. Zopet se bo moralo pozivljati laške profesorje v Avstrijo ter s tem izpopolnjevati laško znanost v Avstriji. Iz teh duševnih stikov se pa ne bo razširjal duh iredentstva, temveč duh kulturne vzajemnosti in medsebojnega razumevanja. Waldner želi, naj bode sedež fakultete Trst, kamor spada. Generalni progovornik je bil dr. Rybač. Ta je izjavljal, da znajo Jugoslavlani ceniti laško kulturo. Vendar pa morajo Jugoslavlani temu nasprotovati, da bi se dala vprašanju laškega vseučilišča kaka prednost. Jugoslavlani so iz taktičnih ozirov proti laškemu vseučilišču. Da je do tega prišlo, so vzrok Lahi in pa vlada. Če bi imeli Jugoslavlani narodno avtonomijo, tedaj bi temu ne nasprotovali. Jugoslavlani, ki od laških liberalcev ne dobe niti ljudske šole, ne morejo glasovati za laško vseučilišče. Ne gre se samo za 40 slovenskih otrok, ki bi že imeli pravico zahtevati svojo šolo, temveč za 1200 otrok. Govornik pravi, da se ne sme nobeni narodnosti dovoliti vseučilišča, dokler se tudi ostalim narodnostim ne ugodí. Le tako se more rešiti šolski problem. Kot vzrok za takojšnjo rešitev vprašanja o laški fakulteti se vedno navaja, da se gre za restitucijo in integum. Toda tudi Slovenci lahko zrejo na skoraj stoletno zgodovino svojega vseučilišča. Če pravijo, da zahteva Italija ustanovitve laškega vseučilišča, tedaj bi tudi Jugoslavlani mogli priti na misel, obrniti se na inozemstvo. Toda če bi bila s tem zadovoljna tudi vlada, je vprašanje. Govornik pravi koncem svojega govora, da vlada pač ni razumela najti pota do src slovenskega naroda. Vlada naj skrbi zato, da bodo Jugoslavlani začeli ljubiti Avstrijo, in da se bodo čutili kot enakopravne Avstrijce v tej državi. Potem bo Avstrija dobila na jugu jez, ki jo bo boljše branil nego mlačne in neodkritve zveze, nego vse utrdbe in topovi. Govornik je izborno rešil svojo nalogo. Pokazal je, kako se zagovarja naša najvažnejša zahteva. Ta govor dr. Rybača je pa tudi pokazal, kako zagovarja naše vseučiliško vprašanje „Zveza Jugoslovancov“ — kako ga pa ironizira „Slovenski klub“.

Ogrska.

Prestolni govor, s katerim bo zaključen ogrski državni zbor, bo zelo kratek. V govoru se ne bo omenilo minolega delovanja ogrskega parlamenta. Krona hoče zadostiti samo svojim ustavnim dolžnostim ter pozvati narod, da pove svoje mnenje o legislativnem delovanju parlamenta. Temu govoru hoče prisostvovati samo del zadnjih poslancev, in sicer zastopniki narodne delavske stranke, bivše ustavne stranke narodnosti in morda tudi 10 Košutovcev. Juštovci se hočejo ostenativno odstraniti.

Bivši minister za notranje zadeve Kristoffy je izdal brošuro, v kateri napada grofa

Tisza, češ, da je on glavna zapreka za uvedbo splošne volilne pravice.

Dnevne vesti.

Našim somišljenikom! Vse one, katerim naše „Jutro“ ugaja, prosimo: Razširjajte, priporočajte „Jutro“ v krogu znancev, prijateljev, sosedov! Kakor noben živ človek ne more biti brez časovnega jutra, tako kmalu ne sme biti nobene narodno-zavedne hiše na Slovenskem, ki bi bila brez časopisa „Jutro“. „Jutro“ prinaša Slovincem prve vesti, članke, ki vzbujajo v vseh krogih živahno zanimanje. V predalih listka in malega listka „Jutro“ skrbi tudi za zabavo in pouk, primeren za vse sloje slovenskega prebivalstva. In to vse za tako nizko ceno, da si vsakdo, tudi preprost delavec brez kake občutne žrtve vsak dan nabavi „Jutro“. Zato vsi prijatelji in somišljeniki „Jutra“ na delo! Prvo delo je, da priporočate „Jutro“. Drugo delo Vaše bode, da nam pošiljate naslove vseh onih, ki se zanimajo za list, od katerih je upati, da se naroče na „Jutro“. Tega drugega dela ne zahtevamo od Vas zastoj. Kdor nam pošlje 20 takih naslovov, oziroma že stalnih naročnikov, temu pošljemo „Jutro“ za celo leto brezplačno. Čim več naročnikov, tem obsejnejše bo „Jutro“. Delajte vsi na to, da dobi „Jutro“ čimprej vsaj eno prilogo. Le v interesu bralcev bo ta napredek. Tretje delo Vaše bode: Zahtevajte „Jutro“ po vseh gostilnah, kavarnah, trafikah in drugih javnih lokalih.

V ljubljanskih trafikah se prodaja le „Jutro“. Po Ljubljani se širi govorica, da hočejo naši „prijatelji“, ki z jezo in zavistjo zasledujejo, kako napreduje razprodaja „Jutra“, naš list na ta način ugonobiti, da ne puste prodajati svojih listov v tistih trafikah, kjer se zajedno z onima slovenskima dnevnikoma prodaja tudi „Jutro“. Čudno pri tem je dejstvo, da sta si naša „bratca“ ki sta si sicer v političnem oziru dan na dan kakor dva razposajena paglavca v laseh, ravno v boju in preganjanju „Jutra“ podala bratsko roko. Mi drugega prav nič ne želimo: O, da bi bila ta govorica le resnična. Tako se bo v vseh ljubljanskih trafikah izmed slovenskih listov prodajalo edino „Jutro“. Boljše usluge, večje reklame, zaželjenega uspeha bi nam gospodje s Knaflrove in Kopitarjeve ulice ne bi mogli storiti.

Ne le slovenski napisi, slovenska morata biti jezik in srce! Ko še ni bog rekel: bode „Jutro“, smo v naših listih večkrat čitali baharije, koliko je Ljubljana na svojem slovenskem značaju pridobila iz mučeniške krvi 20. septembra. Glavna baharija je seveda s prsti kazala na samoslovenske ulične napise v deželni prestolici. Kako smešno in

LISTEK.

ARTUR SEVER.

ŽENA.

Roman.

[11]

V.

Henrik Kovač se je prebudil na vse-zgodaj, a takoj se je spomnil prejšnjega večera, skrb za sestro mu je polnila srce. — Obrnil se je v postelji in pogledal Mary, ki je mirno spala... tako lahak in zadovoljen je bil njen sen, da se on ni upal niti premakniti, ker je ni hotel prebuditi. Dolgo časa je ležal in premišljeval... Skozi zastrta okna so sijali v poltemno sobo svetli solnčni žarki, a Henrik še vedno ni hotel vstati, sklenil je, da pove takoj vse svoji ženi, kar je opazil včeraj, potem pa gre takoj k svoji sestri, da spregovori žnjo odločno in odkritosrčno besedo. Slednjič se je Mary prebudila, veselo je pogledala naokoli in se napol dvignila v svoji postelji:

„No, kje si pa hodil včeraj, prav nič Te nisem slišala, kdaj si prišel domov!“

In sedaj ji je Henrik povedel vse, kar je mislil o svoji sestri, kar je videl mimo grede in slučajno na svojem sprehodu. Prosil je svojo ženo, da naj se najožje sprijatelji z Rene, naj bo vedno v njeni bližini. Henrik je bil človek, ki je čutil usmiljenje in sočutje do onih nesrečnih stvorov, ki jih

je neznana sila, pomanjkanje ali pa njih sama strastna narava zapeljala, tako daleč, da so izgubili vsak čut poštenosti! Poznal je take ženske, poznal njih nagnenja, a obsojal jih ni, ker je vedel, da morajo biti take. Ko je včasih sedel sam po pariških nočnih lokalih, prihajale so k njemu lahke živke in on se je vedno pogovarjal žnjimi, skušal je izvabiti iz njih vzroke njih življenja, a skoro vedno je dobil eninisti odgovor. Moram! Ne morem drugače!

Med take lahkoživke je prišteval Henrik svojo sestro, vedel je sicer, da ni zašla na taka pota vsled pomanjkanja, ne, poznal je njen živahni temperament, njeno burno naravo... udala se je v začetku nehoti takemu življenju, a sedaj ga ne more več pustiti...

A Henrik je trdno sklenil, da jo mora rešiti! Vstal je ter se oblekel, naročil Mary, da ga naj pričakuje v sobi, ali pa bližnji kavarni, sam pa je odšel k svoji sestri...

Radovedno so se Ljubljanci ozirali za mladim elegantnim gospodom, ko je šel odločnega, trdnega koraka po ulicah. Dvigljene glave, ponosnih izzivajočih oči je stopal naprej; videl je, da ga v Ljubljani ne pozna nikdo več! Kot mladenič idealen in brezskrben je nekdanj hodil po ljubljanskih ulicah, kot umetnik je stradal in prosjačil... takrat so ga poznali vsi, smejali so se mu in se norčevali, ko se je potikal naokoli v najhujši zimi zavrt v oguljen plašč... poznali so ga takrat, ko je sedel obupan in strt v kotu kake gostilne, takrat

so ga poznali in se polglasno pogovarjali o pijanem umetniku... takrat bi hotel pokazati svoji domovini svojo moč, a ona ga ni marala... potem pa je odšel... Ko pa je zablestelo v tujini njegovo ime, ko se je tujina klanjala njegovemu geniju, takrat se je moglo kdo spomnil sestrada-nega mladeniča in pri vinu so modrovali rodoljubi: „Kdo bi si mislil, da bo kdaj kaj iz tega pijanca!“

A njegova slava je rasla njegovo ime se je širilo od ust do ust... na vseh svetovnih razstavah so bila njegova dela! In zopet so modrovali rodoljubi: Poglejte nehvaležneža, ko je bil lačen, je prosil naokolu, a sedaj ko je slaven in premožen se pa še zveni ne za nas.

Te misli so rojile Kovaču po glavi, ko je stopal po ulicah, niti zapazil ni, da je prišel do stanovanja svoje sestre. Potrkal je na vrata, začudeno ga je pogledala služkinja in mu rekla, da gospodična spi, a on se ni zmenil za njene besede, hitro je v predsobi odložil suktnjo ter klobuk in stopil v sobo svoje sestre. Zastal je pri vratih, ker v sobi je bilo popolnoma temno, zato je stopil k oknu in razgrnil zaveso...

Pogledal je naokoli in videl svojo sestro, ki je še spala... Ali skoraj spoznal je ni... tako se mu je zdela spremenjena od včeraj... okolu ust so se ji nabrale neke temne, skoro odurne poteze, ki so pričale o prečuti noči!

Henrik je stopil k postelji in položil svojo roko na njen obraz... tedaj pa je

tudi ona odprla oči... prestrašila se je, ko je zagledala ob postelji svojega brata, uprla je vanj svoje motne in mokre oči in ga vprašujoče gledala. Tako trudna, tako izmučena je bila, po vsem telesu je čutila neke čudne, neznane bolečine. Henrik pa je sedel na rob postelje, prijazno jo prijel za roko in ji rekel:

„Nikar se ne čudi, draga Rene, da me vidiš tako zgodaj tukaj! Ali — moral sem priti, glej ves čas, kar sva se včeraj ločila, sem mislil le na tebe!“

Začudila se je Rene njegovim resnim a prijaznim besedam, a niti slutiti ni mogla kaj da hoče. Niti v sanjah bi se ne mogla predstavljati, da Henrik ve le najmanj o včerajšnjih dogodkih; hotela je prikriti svoje začudenje in zato je mirno vprašala:

„Kaj hočeš?“

Henrik se je sklonil k nji in jo poljubil:

„Poslušaj me, Rene, govoriti moram s teboj, resno in pametno! Vem, da nisi več otrok, ki bi potreboval mojih nasvetov, ali vendar čutim kot svojo dolžnost, da ti govorim o stvareh, ki sem jih takoj opazil, ko sem te zagledal!“

Ko je slišala Rene te besede, je hotela vstati, a bila je tako slaba, da se ni mogla dvigniti... vsa kri ji je izginila iz obraza... kakor mramor so bila prozorna njena lica.

Henrik jo je žalostno pogledal in ji rekel:

žalostno ob enem! Poglejte zakaj smešno. Obleci kmeta v gosposki frak. daj mu še tako visok, zlikan in modern cilindar na glavo, vse zastoni, on je bil in on ostane pod frakom in cilindrom vendar kar je bil. Ali pa obleci zamorca v belo obleko, vse zastoni, zamorac ostane — črn. In tako je z samo-slovenskimi uličnimi napisi v Ljubljani. Z njimi je Ljubljana — temu ne ugovarjamo — res pridobila zunanji učinek slovenskega značaja. Ali le za zgolj vnanji učinek ne da dandanes niti poljski čifut počenega groša ne. Idite jutraj na trg, čez dan po ljubljanskih ulicah, zvečer po ljubljanskih gostilnah in kavarnah, pa bodele kaj kmalu videli, koliko vplivajo ulični napisi na slovensko zavestnost bele slovenske Ljubljane. Pri tem nam uhaja na misel tale dogodek. V Novo mesto pride nekoč nemški čifut in ko sliši po dolgem premoru tudi slovensko govoriti, začuden vzklikne: „E's wundert mich, daß hier auch slovenisch gesprochen wird.“ (Čudim se, da se tu tudi slovensko govori.) Ta čifut je menda istotako vzkliknil tudi v Ljubljani. In kar je najbolj zanimivo: „Narodne dame, soprogeslovenskih prvakov ščebblajo če le morejo, najrajše blaženo nemščino. Z njihovimi otroki govore le nemško. Blizo Švicarije smo bili nekoč priča, kako so tri take slovenske dame iz prvih rodbin ljubljanske inteligence govorile med seboj in otroki izključno le nemško. Pa glejte te naše male: ti so bili bolj zavedni, kot njih matere, odgovarjali so izključno le slovensko! Vidite, to so in le v nežnih srcih teh malih, odsevajo čudeži iz mučeniške krvi 20. septembra. In te čudeže opazujemo še le pri srednjih in nižjih slojih. Oni, višji pa so ostali vkljub samoslovenskim uličnim napisom — kakor so bili nekdanj. Kaj potem koristi vse vpitje po shodih in bahanje po listih, če pa riba pri glavi smrdi. Ne besede, ne fraze, le vzgledi vlečejo. In smo rekli tudi, da je žalostno, če se samoslovenski ulični napisi povzdigujejo kot bogšigavedi kako pridobitev 20. septembra. Zakaj je žalostna taka baharija? Zato, ker oni, ki se s to pridobitvijo bahajo, stem dokazujejo, da je bilo že od nekdanj slovenski Ljubljani treba šele 2 človeških nedolžnih žrtev, ki so šele s svojo krvjo izprale nemške napise, izmile dvojezični značaj izključno slovenske Ljubljane. Ali ni bilo to tudi brez nepotrebnih človeških žrtev že zdavno mogoče? Zato pravimo: Če hočemo sami med seboj in proti drugonarodnosti veljati res kot zavedni Slovenci, ni zaostati, da imamo v Ljubljani samoslovenske ulične napise, ampak slovenski mora biti naš jezik doma in v javnosti, slovensko mora biti naše srce, slovensko vse delo in cilj našega življenja!

Popravljamo drage volje. Te dni smo priobčili vest, da so v kinematografu „Ideal“ neki Italijani izzivali, oziroma motili občinstvo z glasnim petjem. Prizadeali so nam poslali daljše pismo, v katerem nas zagotavljajo, da je eden izmed njih pač tiho pel in drugi so mu pa pomagali, tudi na tihoma, ali da niso hoteli s tem izzivati niti žaliti nikogar in da se ima vse to pripisati samo živahnemu njihovemu temperamentu. Mi to drage volje verujemo in ker v našem uredništvu ni italijanofobov, smo prepričani, da italijanske pesmi ne bi smeli Slovenci smatrati za izzivanje, izvzemši slučaj, da bi pesem bila sramotilna za Slovence. Take pesmi poje pa samo fakinaža po primorskih gnezdi; inteligentni Italijan tega ne stori.

Nemškonacionalna infamija. „Grazer Tagblatt“ ima med drugimi tudi rubriko „Aus den deutschen Alpenländern“. A, čujte! — med tem ko je do zdaj navajal

tam notri le Štajersko in Koroško, uvrščajo zdaj nemško nacionalni uredniki tudi — Kranjsko v to rubriko. To je pa vendar že malo preveč; to niti narodni šovinizem ni več, nego prava blaznost.

Sprememba tržnega reda za mesto Ljubljana. C. kr. deželna vlada je z razpisom z dne 4. marca 1910, št. 4970 odobrila od ljubljanskega občinskega sveta v seji dne 7. decembra 1909 sklenjeno spremembo § 4 veljavnega tržnega reda za tedenske sejme in za vsakdanji aprovažni tržni promet v deželnem stolnem mestu v Ljubljani v tem smislu, da ta paragraf sedaj slovi tako-le: „Tržni promet se prične z ranim jutrom in traja do 3. popoldne, vendar je pridržan tržni promet vsak dan v času od 1. aprila do 30. septembra do 9. ure dopoldne, in v času od 1. oktobra do 31. marca pa do 10. ure dopoldne kupovanju na drobno (za domače potrebe). Do te ure je torej na vsem mestnem ozemlju pod kaznijo prepovedano sleherni prekopovanje vsakdanjih živil, kakor zelenjadi, sadja, kuretnine, masčobe, jajc itd. Dalje je v gori navedenem času do 9. oziroma do 10. ure dopoldne prepovedano prekopovanje sena, otave, detelje in slame. Izvzeto od navedene prepovedi je žito in tržna roba, kakor med, suhe češnje na vozovih itd. Prestopek prepovedi prekopovanja je kaznovati prvo pot z globo od 2 do 20 kron, drugi pot z globo 2 do 20 kron in odvzetjem kupljenega blaga, tretji pot po vrhu tega še z začasno izključitvijo od trga; eventualno stopi v vseh treh slučajih namesto globe primerni zapor (§ 70 obč. reda).“

Letošnje dopolnilne volitve v občinski svet se bodo vršile: dne 18. aprila za III. vol. razred; 20. aprila za II. vol. razred in 22. aprila za I. vol. razred, in sicer voli III. razred od 8. dop. do 2. popoldne, I. in II. volilni razred pa od 8. zjutraj do 12. opoldne. Volitve se bodo vršile v dvorani „Mestnega doma“ na Cesarja Jožefa trgu št. 2. Iz obč. sveta izstopijo letos občinski svetovalci: iz III. razr. Josip Kozak in Franc Mally; iz II. razreda Ivan Hribar, dr. Danilo Majaron, Karel Sajovic in dr. Ivan Tavčar; iz I. razr. Josip Lenče, Ilija Predovič, dr. Karl Triller in Ubald pl. Trnkoczy.

Mestne ljudske šole in klerikalno tiho-tapstvo. Odkar so se splazili klerikalci do večine v dež. zboru, imajo oblast seveda tudi v dež. odboru in radi bi imeli vso oblast tudi v deželnem šolskem svetu. Tu pa jih tišči nazaj drž. šol. zakon pa drugi faktorji. A v klerik. tabor lezejo „Slomškarji“ in „Slomškarice“, ki uganjajo svojo hipavščino v vseh formah. Posebno pa bi se rade prikupile klerikalnim matadorjem ženske, učiteljice po dekliških šolah. Tam uganjajo te ženske tercijalstvo, ki izziva. Tega pa starši res ne bodo prenašali. Tem Slomškarjem in Slomškaricam povemo danes: Če ne bo reda, bomo starši druge strune napeli. Vaša naloga je šolski pouk pa drugega nič!

Javno predavanje. G. dr. Oto Kučera, vseučiliški profesor iz Zagreba in predsednik „Matice Hrvatske“, ki pride na skupščino „Slovenske Matice“, predava v torek 22. tm. ob 8. uri zvečer v Mestnem Domu o Hallejejevem kometu. Predavanja bodo pojasnjevale lepe skioptične slike. Ker je predmet predavanja zelo zanimiv in ker je gosp. predavatelj znani strokovnjak, bo ukažečno občinstvo gotovo popolnoma dvorano Mestnega Doma napolnilo. Vstop je prost, pač pa se bodo sprejemali prostovoljni prispevki v svrhu pokritja stroškov.

Deželno slovensko učiteljsko društvo priredi v petek, dne 18. t. m. ob osmih zvečer v Narodnem domu (pritličje, na desno)

poučno-zabavni večer, ki bo pri njem predaval g. prof. dr. Čadež: o astronomiji. Člane društva in prijatelje učiteljstva vabi k mnogobrojni udeležbi odbor.

Občni zbor „Društva slov. učiteljic“ se vrši dne 24. marca 1910 ob pol 10. uri v št. Jakobski šoli v Ljubljani. — Na dnevnem redu je: Pozdrav predsednice, poročilo tajnice in blagajničarice, volitve novega odbora za l. 1910 in 1911 ter predlogi in nasveti.

Korespondenzburo na mestni policiji. Ker nam je policijski svetnik g. Lauter ugasnil solnce svoje milosti, nas je seveda radovednost počel, kaj bi bilo temu krivo. In smo izvedeli, da se na mestni policiji ne guje nekak korespondenzburo, katerega oskrbujejo le gotovi gospodje in le za gotove liste in gotovo tudi ne — zastoni. Da je nam gospod svetnik ustavil policijska poročila, izvirja baje le od tod, ker se nismo prijavili kot člani, oziroma odjemalci poročil na najnovejšem policijskem časnikarskem biro. Pa se tudi ne bomo. Zna se pa tudi zgoditi, da se pobrigamo za policijsko moštvo, ki donasa poročila na kup, iz katerega imajo le nekateri izvoljenci — profit. To se mora jenjati. Vsem enako — ali pa nobenemu — nič!

Slike lukenjskega gradu. Mnogo jih je, katerim ni znano, da se nahaja tudi na Dolenjskem zgodovinski grad tolovajskega viteza Erazma Predjamskega. Pa se nahaja. Znan je pod imenom lukenjski grad, nekateri ga nazivajo tudi Dolenjski „Luegg“. Ta grad je dvojček istotako imenovanega notranjskega gradu. Kraj sam se imenuje Luknja pri Prečini, uro hoda od Novega mesta oddaljen. Divje romantična kotlina, obdana s strmimi pečnami, pod katerimi sameva večinoma že razvaljen grad, prvotna last nesrečnega viteza Predjamskega. Pod gradom privreva ponikalnica Temenica kot Prečina na dan. V zadnjem času so ob njenem izviru zgradili elektrarno, ki oskrbuje luč za Prečino in Kandijo. Pa da vam nadaljni opis te divje romantične zgodovinske krajine prihranimo, poskrbeli smo krasne slike, kakršnih doslej še ni bilo videti, zlasti ne o dolenjskem lukenjskem gradu. Slike so prvi izvod mladega izbornega amaterja g. A. P. iz Kandije; so na vpogled v uredništvu „Jutra“, ko dobimo razstavno okno, jih razobesimo. Na razpolago so tudi leposlovnim listom v svrhu reprodukcije.

Stradanje naših visokošolcev — pred durmi! Ko je bila pred dobrim letom tukajšnja „mensa academica“ vsled tujega nasilja zaprta, se je odzvala slovenska javnost na klic stradalajočih dijakov z obilnimi darovi. „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju“ je bilo došlo vsled tega do srede marca že čez 10.000 kron, letos pa v istem času le okoli 5000 kron. Izplačalo je društvo letos v 396 slučajih do danes že čez 6000 kron toraj je bilo primorano porabiti čez 1000 K od lanskega prebitka. Iz teh podatkov je popolnoma razvidno, da stoji društvo pred — prazno blagajno in da bode moralo svoje tako uspešno delovanje ustaviti — ako ne pride naše slovensko občinstvo hitro na pomoč. Obrabimo se posebno še na naše denarne in druge zavode, hranilnice in posojilnice, na naša zupanstva itd. s prošnjo, da društvu po svojih močeh pomagajo. Društvu bo le tedaj mogoče uspešno vršiti visoko nalogo, ako se odprejo srca in roke vseh blagih rojakov. Darujte društvu čim več morete, nabirajte prispevke med svojimi prijatelji in znanci! Slovenske žene in dekleta, spominjajte se slovenskih fantov na daljnem Dunaju in nabirajte za nje prispevke ob veselih! Odbor prosi, da se pošiljajo darovi društvu blagajniku

Ivanu Luzarju, višjemu revidentu juž. ž. v p. na Dunaju, III. Reisnerstrasse 27. Za odbor Dr. Ant. Primožič, c. kr. dež. šol. nadz. v min. za bogočastje in nauk, predsednik; Ivan Luzar, višji revident juž. žel. v p., blagajnik; dr. Fran Skaberne, c. kr. min. podtajnik v min. za bogočastje in nauk, tajnik.

Cesta na južno železnico in židovska umazanost. Žid je umazan, deni ga kamor hočeš. Cesto na južno železnico razsvetljuje uprava te železnice sama. A, kako! Pred postajo štiri plinove svetilke in ob hodniku proti Dunajski cesti štiri, drugod — nikjer nobene! To je čifutska brezobzirnost prve vrste. Že iz varnostnih ozirov bi morala železnica razsvetliti cesto na obeh straneh pa od skladišč do Dunajske ceste z najmanj dvajsetimi svetilkami. Naša mestna uprava naj čifute v direkciji na Dunaju enkrat temeljito zgrabi za nosove!

Na stavbnem zemljišču Sterletovih dedičev zgradi trgovski knjigovodja g. Franc Hiršman enonadstropno hišo.

Premežna sleparja. V sredo dopoldne je prišla neka neznana, 30—35 let stara kmečko oblečena ženska k J. Sterletu, prodajalcu čevljev pred Škofijo ter mu je rekla, da je pri njegovi t. j. Sterletovi ženi, ki tudi na Vodnikovem trgu prodaja čevlje, kupila pred nekaj dnevi dva para ženskih čevljev. Ker so ji pa ti čevlji premajhni, jih je prinesla danes nazaj v zameno drugih večjih. Njegova žena pa slučajno nima takih, tedaj jo ista pošilja k njemu, da naj ji on da druge čevlje, druge, prvo kupljene čevlje pa da je pustila pri Sterletovi ženi na Vodnikovem trgu. Strle vesel, da si obdrži nadaljnega odjemalca, je dal ženski čevlje, ne da bi se preje prepričal pri svoji ženi, kaj je z onimi prvimi čevlji. Seje, ko je ženska odšla, se mu je cela kupčija vendarle zazdela sumljiva, pa je stopil za žensko. Ta pa je že med tem pete (in nove čevlje) odnesla proti Vodnikovem trgu, ondaj pa se pomešala med gručo ljudi. Došel do svoje žene, je še le dosledno zvedel, da je osleparjen za čevlje v vrednosti 13 K.

Bodite oprezní pred sleparji! Zadnji čas skorej ne mine dan, da bi ne bilo slišati o kakem sleparju. Posrečilo se je sicer vloviti tri najnevarnejše tičke, pa kakor se vidi, jih je v Ljubljani in okolici še precej takih, ki še vedno živjajo zlato prostost, a zraven pa vganjajo razne sleparije na rova našega ljudstva. Eden takih tičev bo menda tudi neki Potokar iz Trebeljevega, kateri je na sumu, da je v ljubljanski okolici izvrševal več goljufij in tatvin. Kakor se nam iz ljubljanske okolice poroča, je orožništvo iz Vevč in Most že na sledu za Potokarjem. Moramo zopet ponavljati: bodite previdni pred takimi tujimi tiči!

„Slovenske Filharmonije“ oddelek koncertira jutri in v nedeljo v salonu hotela „Tivoli“. Začetek ob pol 4. popoldne. Vstop prost.

Eulenburgova zveza ta pa drži.

Naši klerikalci so vzor narodnjaki, to stoji pribito. Ko je slovensko ljudstvo praznilo nemško hranilnico, so jo slovenski duhovniki na prižnici oznanjevali namesto Kristovega nauka. Tega jim sedaj ni treba več. Zakaj nemško hranilnico zdaj sam škof blagoslavlja po svojih listih, ki le radi lepšega še niso tako nemško tiskani, kakor s slovenskimi črkami delajo reklamo za nemško hranilnico. Prve vrste narodnjaki so torej Slovenci v „turški tiskarni“... to stoji!

Ampak zveze z Nemci nimajo seveda nobene. To se pravi, da imajo le Nemci zvezo s Slovenci kalibra dr. Šusteršičevega in dr. Jegličevega. Vobče pa klerikalci pri

„Nikar se ne razburjaj, dokler ti ne povem vsega! Ničesar ti nočem očitati, le posvariti te hočem! Vem, da nisi bila večeraj v gledališču, da nisi imela skušnje...“

Rene ni hotela verjeti svojim ušesom, ko je čula te besede, kako je zvedel Henrik, da ni bila v gledališču:

„Kako to veš?“

„Pustiva to! Jaz sem zvedel in vem vse to! Ali ti se ne zavedaš svojega početja... ti ne razumeš, kam vodi ta pot, ki si začela stopati po nji! Jaz poznam tvojo naravo, tvoje nagnenje k poltenosti, za to te hočem svariti, dokler je pravi čas!“

Vse svoje življenje ni še čula Rene takih besed, kajti nasvetov in očitkov ni bila navajena od nikake strani, ker bila je popolnoma svobodna, nikdar se ni hotela vezati. A sedaj naenkrat pride človek, njen brat, ki poseže odločno in samozavestno v tek njenega življenja. Ni vedela, kaj naj bi odgovorila, ker ni hotela, da bi pokazala v prvem trenutku svoje razočaranje. Tudi svojemu bratu ni hotela pustiti ingerence na svoja načela in svoje misli!

Tako močno so se zarasle v njeno meso korenine razkošnega življenja, da jih ni mogla več iztrgati iz sebe... ker preveč bi krvavela njena duša...

(Dalje.)

Mali listek.

Književnost, gledališče, umetnost.

Koncert J. Stano. Cello je eden najlepših glasbenih instrumentov, ker se najbolj približuje človeškemu glasu, gospod Stano pa je največji violončelist med Slovani. Ves svet slavi in hvali neprekosljivo umetnost njegove igre, kjer je že igral, je publika čutila z umetnikom veselje in bolest, smeh in jok, ki jih je proizvajal na svojem instrumentu! Upamo, da bo ljubljansko občinstvo znalo in vedelo ceniti slovensko umetnost ter sprejelo slavnega virtuozu tako kot zasluži!

Slovensko gledališče. Roberto Bracco: Izgubljeni. Iz umazanega neapolskega predmestja se glasi divja razkošna pesem, ples, klefve... vmes pa done žalostni akordi glasovirja, ki izvaja na njem svoje žalostne melodije godec-slepar, njemu je godba življenje, in najde si v predmestju izgubljeno bitje, ki pride k njemu sredi temne, viharne noči! In nji daruje vse kar ima, svojo ljubezen, svojo godbo... ona ga ljubi tiho in udano, kakor bi morda ljubila svojega očeta, ako bi ga poznala... a on sloni v objemu lepe kurtizane in umira v njenem naročju... Slepec godec je popelje v umazan dom, a vendar srečen in zadovoljen. Ali v nji se vzbudi žensko samoljublje, uda se zapeljivim besedam stare rufijan-

ke, ki ji obeta belo hišo z zrcali... lepe obleke... In luč pred kipom madone ugasne v znamenje, da zapuščta tihi dom sreča, ljubezen in zadovoljnost... Ob sentimentalnih kopnečih akordih izzveni pesen in godec-slepec ostane sam, zapuščen.

Pravzaprav to ni nikaka drama ti „Izgubljeni“, le slike iz življenja, brez zveze, ali vendar spojene s tako globoko in prepričevalno psihologijo, da gledaš pred seboj veliko stavbo nesreče in obupa. Gorkij je nazval svoje delo „Na dnu življenja“ slike iz življenja, postavil je na oder osebe, ki prihajajo, govore in umirajo, vmes filozofirajo in zopet odhajajo v tuji neznan svet... In tudi Pavlina čuje iz zunanjega sveta glasove, zdaj čuje vabljive besede, ki jo vabijo v srečo, življenje, zdaj pa ji prorokuje mrtvaški zvonec konec, ki jo čaka, ako ostane tukaj.

In vendar je ta drama, ki ne nosi na sebi nobenega znaka dramaturgije, nekaj epohalnega, izrednega... vseskozi je v nji življenje, jok se meša s smehom, molitev s kletvijo, ljubezen s sovraštvom. Lahko rečemo, da so „Izgubljeni“ najboljše literarno delo, ki smo ga sploh že kdaj videli na slovenskem odru! Zato pa naj se nikdo ne čudi, ako rečemo, da je bilo gledališče škandalozno prazno. Ona publika, ki želi literature, a obenem polne hiše, ko se igra

kak Robert ali pa Olimpijske igre, je ostala doma in pokazala svojo popolno indolenco! — Igralo se je jako dobro. Ulogo slepega godca je izvedel g. Nučič tako precizno, da mu je le čestitati na ti njegovi kreaciji, vsako najmanjšo nianso prinesel je tako naravno, tako iz dna svoje duše. Mojsirski je bil stari vojvoda valenski g. Bohuslava, ponovno smo povdarjali njegove zmognosti kot karakternega igralca, a z vsako novo ulogo dokazuje svoj naravni, moderni talent. Gdč. Wintrova od dne do dne bolj napreduje, njeni tragični toni prihajajo tako iz srca in najdejo najboljšega interpreta v njenem sanjavno-sentimentalnem glasu. Krasna je bila njena igra v zadnjem prizoru. Gdč. Kandlerjeva je v ulogi Silvije Blanchard ustvarila tip demondkinje, ki se je znala uživeti v detajle svoje uloge in isto izvedla najbolje. Gdč. Kandlerjeva ugaja po svoji mirni in elegantni igri. Druge epizode so bile zasejene dobro, samo tuintam so se nekateri trenirali malo preveč v plavanju, kar se je posebno čutilo v I. dejanju. — Režija gosp. Nučiča je bila vestna.

—1—

Dobrodelni predstavi. Za soboto in nedeljo napovedani dobrodelni predstavi se radi nenadne bolezni gdč. Mire Zupančeve prelože na poznejši čas.

povedujejo, da takega zakona z Nemci ne poznajo. Naj bo temu že kakor hoče, ena edina zveza pa drži in v tej so si ti bratci tako blizu sorodni in tako enaki, kakor bi bili dvojčki ene in iste matere.

Namreč to je čuden pojav, da če se kje kaka svinjarija zgodi, zgodila se je gotovo pri klerikalih. Samo en primer za danes:

V Novem mestu je živel pobožen mož, živel je strogo po božjih in cerkvenih postavah, rodbinski oče že odraslim otrokom, iskan obrtnik, sicer ugleden vzoren mož skozinsko. Ali naenkrat ga je prišlo. Zaljubljen se je v — fanta — kakor je to navada tudi pri Nemcih, kjer se bolj in drugače ljubijo med seboj, kakor pri nas ljubijo fanti svoja dekleta. Ta ljubezen vzornega katoličana Novomeščana ni bila zastoj. Zadnji sestane n. pr. je bil honoriran s 30 kronami. Toda: das ist eben der Fluch der bösen Tat — to je ravno prokletstvo zlega dejanja — daš sie fort Böses muß gebären — da poraja dalje zle posledice — fant je obolel na črevesu, prišel je v bolnišnico. Tam so prišli na sled vzroku bolezni. In tako je prodrla ljubezen vzor-moža na dan.

Lepega dne pridejo orožniki v hišo katoliškega moža. Prepovedana ljubezen je prišla pravici v roke. V dolžnosti te pravice se ne maramo še vmešavati. Tudi smo še toliko potrpežljivi, da ne maramo izdati imena, ne navesti približnih okolščin, ki bi znale kazati na sled pravemu zajcu. Zadostuje nam le suho dejstvo, kako vzorno, pobožno žive oni, ki branijo vero, ki žive po božjih in cerkvenih postavah. In kake vrste tiči so oni, ki jih nam „brezvercem“ stavijo v zgled, češ, glejte jih, to so kristjani, taki morate biti.

Pa še eno. Ko je žena našega junaka izvedela zakaj se gre, je vzkliknila: Je že tako božja volja. In pravijo, da, ko je bila zaslišana v zadevi spolnega občevanja z možem, je priznala, da jo je mož že odkar je porodila zadnjega otroka, popolnoma zanemarjal. Ni se pa tudi popreje mnogo brugal za svoje zakonske dolžnosti. Tudi zadnji otrok je bil le otrok slučajja. Povabljen na neko ženitovanje sta bila namreč vsled pomanjkanja prostora primorana, oba enoistno postelj si izbrati za nočni počitek.

In le ta slučaj je moža spomnil na izpolnitev zanemarjene zakonske dolžnosti. Od tega večera dalje pa si je mož privoščil le še ljubezen do nesrečnega fanta.

Kakor rečeno: Zveze med našimi klerikali in našimi Nemci ni. To že dokazuje reklame za nemško hranilnico po listih, tiskanih v „turški tiskarni“. Ampak Eulenburgova zveza ta pa drži.

Iz slovenskih krajev.

Radovljica.

Ženska podružnica Cirila Metodove družbe v Radovljici je priredila v nedeljo 13. t. m. veselico kot odgovor za našo potrebno šolsko družbo.

V prvi vrsti gre hvala radovljiškim gospem in gospodičam, ki so pod spretnim vodstvom gospe dr. Vilfanove omogočile, da je bil uspeh veselice v moralnem kot gmočnem oziru naravnost izborni.

Vspored veselice je bil jako mnogo-vrsten. Kot prva točka se je igrala burka „Bucek v strahu“. Vloge so bile v rokah: gdč. Kristine Andresove, ter gg. J. Kušarja, J. Perneta, F. Jakliča in J. Janca. Igralci so s svojim naravnim nastopom in humorjem želi salve smeha in aplavza. — Po burki so se vršile pevske in godbene točke. Pevsko društvo „Triglav“ je pod spretnim vodstvom g. V. Šmigovca točno in precizno izvršilo svojo težko nalogo. V isti meri gre vsa hvala godbenemu kvartetu gg. L. Koritzky, Chladek, Perne in Šmigovc, ki je z umetniškim prednašanjem najtežjih skladb naravnost elektriziral poslušalce. Obisk je bil tako mnogobrojen, da so bili vsi glavni in stranski prostori obsežne restavracije gosp. Kunstelja popolnoma nabiti. Zastopana je bila okolica iz Lesec, Kroke, Begunji i. dr. in še celo iz Ljubljane smo videli precej gostov. Prirediteljem priporočamo, da nam v kratkem priredi še kaj enakega.

Obrambni glasnik.

Družbi sv. Cirila in Metoda so poslali: Gospod dr. Fran Goršič c. kr. sodnik v Ilirski Bistrici, mesto venca na krsto pesnika Antona Medveda 15 K; gospa Franja Picek v Ribnici nabrala 2 K 20 v veselici družbi na „fabriki“; častiti gospod Josip Sattler župnik v poklju v Celju 4 K, ker se ni mogel udeležiti velepomembnega shoda s pristavkom: „Vesoljni svet je tempelj božji; Najsvetejše v njem je domovina; zamaž besni nad njim peklenska sila! — Mesto pozdrava k Svetčevemu shodu „Neimenovan“ iz Gorice 2 K 30 v. Igralci in igralke „Črnega Petra“ na Uku pri Rakeku mesto brzojavke shodu

2 K. Jerin Vojteh učitelj v Podčetrtku, ker se ni mogel radi oddaljenosti udeležiti Svetčevega shoda pošilja mesto brzojavke 3 K. — Hvala! Živeli! — Mesto venca na grob pesnika g. Antona Medveda je daroval g. dr. Ivan Lovrenčič odvetniški kandidat tu 10 K. Živel!

Družba sv. Cirila in Metoda razpolaga še s precejšnjim številom velikonočnih razglednic. Rodoljubi naročite jih kmalu! — Posnemajte vrle brate Čehe, ki jih spečajo v korist šolski družbi vsako leto na milijone!

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Potovanje kralja Petra.

(Brzojav posebnega dopisnika „Jutra“.)

Belgrad, 17. marca. Ker je Črno morje zelo nemirno, ne bo potoval kralj Peter v Carigrad naravnost iz Rusije, nego se vrne v Belgrad zopet čez Avstro-Ogrsko in odpotuje v Carigrad nekoliko dni po svojem povratku v Belgrad.

Hilmi-paša v Belgradu.

(Brzojav posebnega dopisnika „Jutra“.)

Carigrad, 17. marca. Potrjuje se službeno, da odide veliki vezir Hilmi-paša v najkrajšem času v posebni misiji v Belgrad. To dokazuje, da so odnosi med Srbijo in Turško po Milovanovičevem potovanju v Carigrad, postali popolnoma pri-srčni.

Odseki.

Dunaj, 17. marca. Danes so zborovali v državni zbornici razni odseki, v ju-stičnem odseku se je ostro kritiziralo gališko sodno upravo; v tiskovnem odseku se je razpraljal š 46 tiskovne predloge, ki obsega kazni in inštanice tiskovnih deliktov, v obrtnem odseku je poročal poslanec Swiertiana o zakonu proti havziranju.

Ogrska politika.

Budimpešta, 17. marca. Vesti, da se namerava bivši ministrski predsednik Wekerle umakniti iz političnega življenja, se ne potrjuje. Wekerle počaka razpusta državnega zbora in se šele potem odloči ako bo kandidiral.

Stolypinovo stališče omajano.

Pariz, 17. marca. Tu se zatrjuje, da je stališče ruskega ministrskega predsednika jako omajano radi očitanih glede nepotizma.

Častniška liga na Grškem.

Atene, 17. marca. Častniška liga na Grškem izjavlja, da so njene simpatije na strani vlade, ker je ista izjavila, da prevzame in izvede vse reforme, ki jih je predložila in sklenila liga.

Izvoljski v dumi.

Petrograd, 17. marca. Ker se različno komentira, da se je Izvoljski v svojem govoru v dumi izognil vsem zunanjim vprašanjem, izjavil je, da po njegovem mnenju zunanje zadeve ne spadajo pred forum dume.

Obisk bolgarskega kralja v Carigradu.

Carigrad, 17. marca. Bolgarskega kralja sprejme pri dohodu v Carigrad veliki vezir, ki ga popelje do šotora, kjer ga pričakuje sultan. Pri vožnji skozi mesto se pelje bolgarska kraljica s sultanom, a kralj s turškim prestolonaslednikom.

Sofija, 17. marca. Stambulisti so uprizorili veliko gonjo proti obisku bolgarskega kralja v Carigradu. Po vsi deželi pri-rejajo shode in napadajo vlado, ki je uprizorila ta obisk. Zlasti zadnje nemire v Ruščuku uporabljajo kot agitacijsko sredstvo in izjavljajo, da je prelita bolgarska kri v Ruščuku zadoščenje Turčiji!

Edvard v Carigradu.

Carigrad, 17. marca. Tu se govori, da obiščeta tekom letošnjega poletja sultana angleški kralj Edvard in princ Waleski.

Sporazum med Rusijo in Japonsko.

London, 17. marca. Tu se zagotavlja, da je bil te dni sklenjen tajen dogovor med Rusijo in Japonsko.

Rusi v Perziji.

Kolin, 16. marca. „Kölner Zeitung“ poroča iz Teherana, da se vedno pomnožuje ruske čete v Perziji, kar navdaja narod z veliko bojažljivostjo, a tuji se resno boje preganjanj. Ker minister zunanjih del ni mogel izposlovati, da bi se ruske čete umaknile, je demisijsiniral.

Belgijski kralj v Parizu.

Pariz, 17. marca. Poroča se, da obišče v najkrajšem času belgijski kralj Albert predsednika francoske ljudovlade Falliersa.

Clemencau na poti.

Pariz, 17. marca. Bivši francoski ministrski predsednik Clemencau je odpotoval v Montevideo in Buenos-Aires.

Prvi italijanski Dreagnouth.

Rim, 17. marca. V prvi polovici meseca aprila spuste v morje prvi italijanski Dreagnouth z imenom Dante.

Angleška banka.

London, 17. marca. Angleška banka je zvišala procentno doklado od 3 na 4 odstotke.

Vabilo v strašno brezno „Marijanšico“.

Par streljajev od postajice Predole (proga Grosuplje-Kočevje) v znožju razdolja dveh hribov se nahaja velikansko brezno, znano pod imenom „Marijanšica“. Kako globoko je, tega danes še nihče ne ve. Po padcu kamna je soditi, da znaša globočina 60 na 70 metrov. Že od daleč se čuje glasno šumenje potoka, ki kje v sredi brezna neznano od kod prihaja, s šumnim ropotom strmoglavi v neznano globočino. Pogled v brezno je naravnost grozen. Domneva se, da se na dnu brezna nahaja veliko jezero, ki se odteka v čudovito „Zelenico“ pod Predolem in ki je v zvezi s povirjem Krke. Da se to dožene in prišče brezno, je nekaj izurjenih ljubljanskih jamolazcev sklenilo, izlet v „Marijanšico“. Kdor ima korajžo, naj se o podrobnostih zgleda pri odgovornem uredniku „Jutra“. Povabljen je tudi ustanovni odbor novega znanstvenega društva za preiskovanje jam. Razume se, da je še posebno povabljen tudi predsednik tega društva, deželni predsednik gospod baron Schwarz. To veleva že vlnudnost, da se bo gospod baron prepričal, da k ustanovnemu shodu ni povabil še vseh pravih kranjskih jamolazcev.

Za kratek čas.

Zakaj Hallejev komet noče lune za zeno vzeti?

Kaj je Ljubljana zadnji čas pridobila?

Jutri je praznik, pojutrišnjem nedelja, torej časa dovolj, da se obe uganki rešita. Imena rešilcev zadnje uganke: Kdaj je v Ljubljani najkrajši dan? prinese jutrišnje „Jutro“.

Spominjajte se družbe sv. Cirila in Metoda!

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. Najmanjši znesek 50 vin.

Velikanska zaloga lahkih dežnih pale-totov za dame in gospode od K 20— naprej v „angleškem skladišču oblek“ O. Bernatovič, Ljubljana.

Prodajam najnovejše spomladanske obleke za gospode od K 8— naprej, za dečke od K 4— naprej. O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Več tisoč lepih vrbovih sadik, eventu-elno tudi prolja za pletarstvo se ceno proda. Ogleda in izve se pri Milanu Žnideršiču, Matenjovas-Prestranek. Istotam se proda lep črn dresiran pes „Pudel“.

Stanovanje obstoječe iz 2 do 3 sob s pritliklinami in če mogoče z vrtom, se išče za majnikov termin. — Ponudbe na upravništvu „Jutra“.

KORESPONDENCA.

One znane „Slovenke“, ki so bile v sredo v nemškem gledališču, se prosijo, da dvignejo svojo zasluženjo diplomu za „za-vednost“ pod šifro „Goske“ Ljubljana.

„Amri“ sem pripravljen, pričakujte odgovora. Odgovorite. „Z“.

Sylva!!! Sinoči pričakoval, zaman? Danes? Ako ne znorim.

Belorodeča?! Hvala Ti, znamenje razumel, pridem, ko odstranim zapreke. „Za-plotnik“.

Mlada gospodična bi hotela voditi zabavno korespondenco z mladim inteligentnim gospodom. — Pisati pod šifro „Irena“ poste restante, Trbovlje.

„Chantecler“ išče fazanko. — On je mlad dečko, gospodične iz boljših rodovin ne nad 20 let, imajo prednost. Pismo in fotografijo prosim poslati upravi „Jutra“. Slika se vrača. Korespondira se pod šifro „Chantecler“ hrvaško, nemško, italijansko, madžarsko in francosko.

Ceniki zastoj in poštne prosti.

POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

FR. ČUDNU

urar in trgovec, Ljubljana

Delničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Bleiu in Genovi.

Uhani, pristani, briljanti.

Zastoj in poštne prosti:

Domača knjižnica

Zeznam izbranih, najboljših del slovenske literature in svetovne literature v dobrih prevodih.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Danes in vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure popoldne se vrše

v Elektoradiografu „IDEAL“

kinematografske predstave

za dijake 12/104 10

s programom odobrenim po tozadevnih oblastnih v zmislu sklepa dež. šol. sveta. Vljudno se priporoča Ravnateljstvo.

H. Suttner

Ljubljana, Mestni trg nasproti rotovža

priporoča svojo bogato zalogo najfinejših in najnovejših žepnih, kakor salonskih ur, juvel, zlatnine in srebrnine, raznih pri-pravnih daril iz kina srebra.

Blago najfinejše vrste. ::: Cene najnižje.

Cenik zastoj in poštne prosti.

Kri! in okusno pijačo daje le dr. pl. Trnkoczyja sladni čaj pod imenom „SLADIN“! Pije se brez kave, čaja, kakao; z malo mleka in sladkorjem.

Moč! S tem prihranite 50% na denarju pri gospodarstvu. Kdor naroči najmanj 5 zavitkov po pošti v glavni zalogi lekarne pl. Trnkoczyja v Ljubljani (Kranjsko) dobi za 5 K 50 v franko.

Zdravje! To resno obvestilo po-potrjujejo mnogo-brojna priznalna pisma.

50% prihranka! 1/4 paketa stane 50 v. Zahtevajte ga pri svojem trgovcu! Sladni čaj ni sladna kava, katere hranilna moč se deloma vsled žganja uniči!

Vsi vešči strojepisci se strinjajo s tem, da je UNDERWOOD pisalni stroj najhitejši in najtrpežnejši. Zato največ sijajnih priznanj. Uverite se o tem, ter naložite svoj denar plodono in nakupom Underwood-a.

Ivan Perko

Ljubljana Mestni trg št. 8.

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

Ustanovljena leta 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastni hiši.

Zavaruje zoper požar na poslopih, pohištvu in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. — Tekom leta 1909. zavarovalo se je 17.230 oseb za kapital nad 143 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 977 milijonov kron. Premoženje družbe znaša nad 366 milijonov kron.

Hotel in restavracija „Bavarski dvor“

Dunajska cesta št. 29

se priporoča posetnikom Ljubljane kot najbolj ugodno prenočišče v neposredni bližini kolodvora. Restavracija je moderno urejena. Mir in točnost zajamčena.

Za obilen poset se priporoča

Štefan Bergant
lastnik.

Franjo Parkelj

lastnik reklamnega in plakaterskega podjetja,

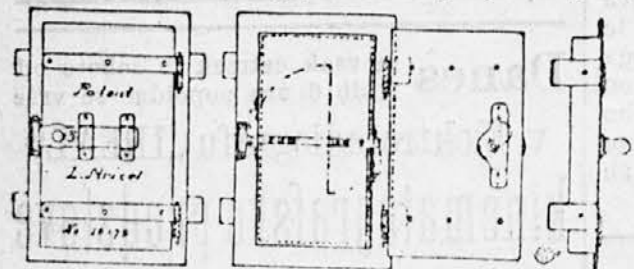
: Snaženje stanovanj in okenj. : Izvršuje vse v to stroko spadajoče dela točno in po zmernih cenah.

Gostilna „Pri panju“

Vegova ulica št. 10

se priporoča za mnogobrojen obisk lastnik **Leonardo Galante** ima najboljše pijače; dobiva se izboren „pelinkovac“, goriška, istrska in dalmatinska vina po najnižji ceni.

Važno za inženirje, stavbne podjetnike, hišne posestnike in hišne upravitelje.

Proti sajam in prahu popolnoma varno zaprt dimnik, kjer je tudi vsaka nevarnost po ognju izključena, omogočajo samo patentna

dimniška dvojната vrata

s trojnatim proti ognju varnim zatvorom.

(C. kr. avst. pat. št. 26.175 od 1. junija 1906.

Konstrukcija teh dimniških vrat, ki se lahko dajo vstaviti v novih ali pa že v starih poslopih, so strokovnjaki že večkrat preizkusili in splošno priznali tem dimniškim vrtom prednost pred vsemi drugimi.

Mestni magistrat ljubljanski priporoča ta vrata z razpisom 21. avgusta 1907; deželni glavar kranjski pa z okrožnico z dne 11. maja 1908 vsem županstvom na Kranjskem. — Pojasnila daje

L. Stricel, dimnikarski mojster.

Dobivajo se pri Lud. Striclu kakor tudi pri tvrdki Avg. Žabkar. Ponarejanje patentnih vrat se kaznuje po patent. zakonu.

Največja zaloga najfinejših

barv in potrebščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

===== Düsseldorfske oljnate barve =====

v pušicah za umetniko in študijsko slikanje.

===== Horodamove patentovane akvarelne barve =====

za šolo in v pušicah za študije.

===== Pastelne barve (stogle) =====

pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah.

14/87

===== Tempera barve =====

za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.

===== Firneži, olja in retuše za slikarstvo =====

===== Slikarsko platno =====

Zahtevajte cenik.

z oljnatim in krednim temeljem.

Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporoča

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Trgovina s semeni

== na debelo in drobno ==

Sever & Urbanič

v Ljubljani, Marijin trg

(nasproti frančiškanske cerkve)

priporočata svojo najpopolnejšo zalogo

Zanesljivih semen

kakor: domačo deteljo, lucerno ali nemško deteljo, rudečo deteljo, velikansko krmilno peso, korenje za krmo, vsakovrstna travna semena, mešanice za suho in mokro zemljo, semenski oves Ligovo, zelenjadna in cvetlična semena na vago in v vrečicah po 10 in 20 vinarjev, pristno gorenjsko repo, čebulček, rusko laneno seme, rafijsko liče, cepilni vosek, drevesni karbolinej itd.

Cenovnik pošiljava na zahtevo zastopj.

7/10—1

K spomladni in poletni seziji

si dovoljujem moje cenjene odjemalce opozoriti na mojo velikansko zalogo **v konfekciji za dame, gospode, deklice, dečke in otroke**, posebno pa na spodaj omenjene predmete:

Otroške obleke za prati	od K 1-50 naprej
„ „ iz blaga	„ „ 4-— „
Obleke za dečke	„ „ 6-— „
„ „ gospode	„ „ 8-— „
Površnike in športne suknje za gospode „ „	12-— „
Pelerine s kapuco	„ „ 6-— „
Klobuke	„ „ 2-— „
Velour klobuki	„ „ 5-80 „

Zaradi prevelike zaloge v damski konfekciji so cene znatno znižane.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu šte. 5.

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

Zarezano strešno opeko prve vrste, z jamstvom za nje trpežnost skozi pet let in opeko za zid

iz lastne nove, moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani, dalje stavbni kamen za zidanje iz domačega kamenoloma v Podpeči, pri

I. KNEZ-U v LJUBLJANI.

Delniška glavica:
K 3.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rezervni fond:
K 350.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½ %.